

## Specializētās tiesas - Slovēnija



Ez az oldal gépi fordítás eredménye – a fordítás minőségét nem áll módunkban garantálni.

Šajā sadaļā ir sniegta informācija par specializēto tiesu organizāciju Slovēnijā.

### Darba tiesas un Pirmās instances tiesa

Saskaņā ar tiesību aktu noteikumiem darba tiesām ir jurisdikcija lemt par individuāliem un kolektīviem darba strīdiem, un sociālo tiesu piekritībā ir sociālie strīdi.

Darba tiesas un pirmās instances sociālo lietu tiesa izskata lietas pirmajā instancē. Augstā darba un sociālo lietu tiesa (Višje delovno in socialno sodišče) izskata pārsūdzības par darba tiesu un pirmās instances sociālo lietu tiesu nolēmumiem, savukārt Slovēnijas Republikas Augstākā tiesa izskata pārsūdzības par Augstās darba un sociālo lietu tiesas nolēmumiem un pieprasījumus tos pārskatīt.

**Darba tiesas** kompetencē ir pieņemt lēmumu šādos **individuālajos** darba strīdos:

- attiecībā uz darba attiecību noslēgšanu, pastāvēšanu, ilgumu un darba attiecību pārtraukšanu;
- par tiesībām, saistībām un pienākumiem, kas izriet no darba attiecībām starp darba devējiem un darbiniekiem vai viņu tiesību pārņēmējiem,
- par tiesībām un pienākumiem, kas izriet no attiecībām starp darbiniekiem un klientiem, par kuriem viņi strādā saskaņā ar līgumu starp darbiniekiem un klientiem;
- starp darba devējiem un kandidātiem saistībā ar darbā pieņemšanas procesu,
- attiecībā uz tiesībām un pienākumiem, kas izriet no rūpnieciskā īpašuma un par ko vienojas darba ņēmējs un darba devējs, pamatojoties uz darba attiecībām;
- par bērnu, kas jaunāki par 15 gadiem, apmācību mācekļiem, skolēniem un studentiem,
- attiecībā uz personāla stipendijām starp darba devējiem un skolēniem vai studentiem;
- attiecībā uz brīvprātīgas pārbaudes veikšanu;
- kā noteikts tiesību aktos.

Darba tiesai piekritīgs ir arī jautājums par to, vai apdrošināšanas sabiedrība ir līdzatbildētājs strīdā par zaudējumu atlīdzību, kas ir piekritīgs darba tiesai.

**Darba tiesai** ir jurisdikcija izskatīt šādus **kolektīvos** darba strīdus:

- starp koplīguma pusēm vai starp nolīguma pusēm un trešo personu attiecībā uz koplīguma spēkā esamību un izpildi;
- attiecībā uz kompetenci rīkot kolektīvas sarunas;
- attiecībā uz koplīgumu atbilstību tiesību aktiem, koplīgumu atbilstību un vispārējo tiesību aktu saskaņotību, ko veic darba devējs ar tiesību aktiem un koplīgumiem;
- attiecībā uz streiku un citu protesta akciju likumību;
- attiecībā uz darba ņēmēju līdzdalību pārvaldībā;
- attiecībā uz arodbiedrību kompetenci saistībā ar darba attiecībām;
- saistībā ar lēmumiem par arodbiedrību pārstāvību;
- kā noteikts tiesību aktos.

**Sociālās tiesas** kompetencē ir lemt par šādiem sociālajiem strīdiem:

**1. pensiju un invaliditātes apdrošināšanas jomā:**

- o tiesības uz obligāto pensiju un invaliditātes apdrošināšanas shēmu un no tās,
- o tiesības uz obligāto papildu pensiju shēmu un no tām,
- par iemaksu veikšanu obligātās pensijas un invaliditātes apdrošināšanai un obligātajai papildu pensiju apdrošināšanai;
- par to amatu noteikšanu vai izbeigšanu, attiecībā uz kuriem dalība papildu pensijas apdrošināšanas shēmā ir obligāta,
- par brīvprātīgu dalību obligātajā pensijas un invaliditātes apdrošināšanā un iemaksām šajā apdrošināšanā,
- par apdrošināšanas perioda atzīšanu un papildus iemaksām,
- attiecībā uz tiesībām uz valsts pensiju;
- saistībā ar oficiālo reģistru.

**2. veselības apdrošināšanas jomā:**

- par tiesībām uz obligāto veselības apdrošināšanu un tās iegūšanu un iemaksu veikšanu par šo apdrošināšanu;

**3 bezdarba un nodarbinātības apdrošināšanas jomā:**

- par tiesībām uz obligāto bezdarba apdrošināšanu un tās apmaksu un iemaksām saistībā ar šo garantiju,
- par brīvprātīgu iekļaušanu obligātajā bezdarba apdrošināšanas shēmā un iemaksu veikšanu šajā apdrošināšanā;
- attiecībā uz stipendijām, kuru piešķiršanā izšķiroša nozīme ir aktīvu uzskaiti, un piešķir stipendijas dāvinājumiem;
- attiecībā uz izdevumiem pētījumam, pamatojoties uz garantijām un subsidētām procentu likmēm, kuru piešķiršanā izšķiroša nozīme ir aktīvu uzskaiti;

**4. vecāku aizsardzības un ģimenes pabalstu jomā:**

- par vecāku aprūpes apdrošināšanas tiesībām un maksājumiem un par iemaksu veikšanu šādai apdrošināšanai,
- par tiesībām uz ģimenes pabalstiem;

**5. sociālo pabalstu jomā:**

- attiecībā uz sociālās nodrošināšanas pabalstiem;
- attiecībā uz sociālo pabalstu tiesībām dažādās izdevumu kategorijās, ja mērķis ir atrisināt prasītāja sociālā nodrošinājuma situāciju, un ja aktīvu uzskaitījums ir būtisks, lai atzītu tiesības uz šādu pabalstu.

Tiesai iepriekš minētajās jomās ir jurisdikcija izlemt arī šādus sociālā nodrošinājuma strīdus:

- par nepareizi iegūtu līdzekļu atgūšanu;
- par kompensāciju par kaitējumu, ko ierēdnis vai valsts iestāde ir nodarījis apdrošinātajai personai vai sociālās aizsardzības saņēmējam, vai kaitējumu, ko apdrošinātā iestāde radījusi iestādei saistībā ar apdrošināšanas attiecībām vai attiecībā uz sociālā nodrošinājuma tiesību izmantošanu.

Sociālās tiesas kompetencē ir arī sociālie strīdi, kā noteikts tiesību aktos.

Slovēnijas Republikā pirmās instances tiesas ir:

- Celje Leioristu tiesa, kas atrodas Celje (Celje), kuras jurisdikcijā atrodas Celje tiesas apgabala teritorija;
- Koper Darba lietu tiesa, kas atrodas Koperā, kuras jurisdikcijā ir Koperas un Nova Gorica tiesas apgabalu teritorija;
- Ljubļanas darba un sociālo lietu tiesa, kuras pamatā ir Ljubļana, kuras jurisdikcijā ir pieņemt lēmumus darba strīdos par Kraņas, Krško, Ljubļanas un Novo mesto tiesu apgabalu teritoriju, kā arī par sociālajiem strīdiem Slovēnijas Republikas teritorijā;
- Mariboras Darba tiesa Maribor, kurai ir jurisdikcija Mariboras, Murska Sobota, Ptuj un Slovenj Gradec tiesu apgabalu teritorijā

Pirmās instances tiesas lemj par darba strīdiem tiesas atrašanās vietā, ja vien nav norādīts, ka tām jālemj par ārējām struktūrvienībām.

Darba un sociālajos strīdos Pirmās instances tiesa tiek aicināta lemt **komisijā**, kuras sastāvā ir tiesnesis, kas darbojas kā palātas priekšsēdētājs, un divi žūrijas locekļi, no kuriem viens ir jāievēlē no to kandidātu saraksta, kuri ir darba ņēmēji (-i), un otrs — darba devēju vai iestāžu kandidātu sarakstā.

**Tiesnesis vienpersoniski** lemj par individuāliem darba un sociālajiem strīdiem attiecībā uz nekustamā īpašuma prasījumiem ar noteikumu, ka apstrīdētā priekšmeta vērtība nepārsniedz EUR 40.000. Neatkarīgi no prasības priekšmeta vērtības tiesnesis vienpersoniski izskata atsevišķas svarīgas lietas, piemēram, individuālus darba strīdus saistībā ar darba līguma apturēšanu, pārbaudes laiku, virsstundām, pārtraukumiem, atpūtu un atvaļinājumu un citu darba prombūtni, pienākumu veikt darbu izņēmuma apstākļos, disciplinārajām sankcijām, pagaidu atstādināšanu no darba disciplinārās procedūras uzsākšanas rezultātā un pagaidu norīkošanu citā amatā un sociālos strīdus par tiesībām uz apmeklējuma pabalstu, tiesībām uz invaliditātes pabalstu veselības pasliktināšanās rezultātā un tiesībām uz SPA procedūram.

## Augstāka darba un sociālo lietu tiesa

Augstā darba un sociālo lietu tiesa izskata pārsūdzības par darba tiesu un pirmās instances sociālo lietu tiesu nolēmumiem. Slovēnijas Republikas Augstākā tiesa izskata pārsūdzības par Augstās darba un sociālo lietu tiesas nolēmumiem un pieprasījumus tos pārskatīt

Augstā darba un sociālo lietu tiesa (Višje delovno in socialno sodišče) atrodas Ļubļanā.

Augstākā darba un sociālā tiesa lemj triju tiesnešu sastāvā.

## Slovēnijas Republikas Administratīvā tiesa

Slovēnijas Republikas Administratīvās tiesas kompetencē ir izlemt par administratīvu strīdu saskaņā ar metodēm un procedūram, kas izklāstītas Administratīvo strīdu likumā.

Administratīvā strīdā tiesa nodrošina individuālu tiesību un priekšrocību aizsardzību attiecībā pret valsts iestāžu, vietējo pašvaldību un valsts pilnvarotu subjektu lēmumiem un darbībām saskaņā ar minēto likumu.

Administratīvajā strīdā Tiesa:

- lemj par tādu galīgu administratīvo aktu likumību, kas aizskar sūdzības iesniedzēja tiesisko stāvokli,
- lemj par tādu individuālu aktu un darbību likumību, kas aizskar cilvēktiesības un indivīda pamatbrīvības, ja vien nav garantēts cita veida pienācīgs process,
- noteikums par to valsts iestāžu darbību likumību, kuras ir izdotas kā noteikums, ja tās reglamentē atsevišķas attiecības
- noteikumi par valsts un vietējo iestāžu publiskajiem strīdiem, vietējām iestādēm un strīdiem starp tām un valsts sektora iestādes turētājiem, ar noteikumu, ka tas paredzēts tiesību aktos, vai bez jebkādas citas Konstitūcijā vai tiesību aktos paredzētas tiesiskās aizsardzības;
- tā lemj par citu tiesību aktu likumību, ja to paredz tiesību akti.

Administratīvā strīdā Slovēnijas Republikas Administratīvā tiesa izlemj pirmajā instancē. Tomēr Slovēnijas Republikas Augstākā tiesa lemj par sūdzību vai pirmās instances lēmuma pārskatīšanu administratīvā strīdā.

Slovēnijas Republikas Administratīvās tiesas galvenais birojs atrodas Ļubļanā.

Administratīvajai tiesai ir jāpieņem lēmums par **savu atrašanās vietu unšādās vietējās nodaļās**:

- Celje apgabala Celje rajona departaments;
- Nova Gorica departamenta Koperas Augstākajā tiesā izskatītajās jomās;
- Mariboras departamentā, Mariboras Augstākajā tiesā, Mariboras departamentā.

Administratīvā tiesa izskata lietas koleģiāli trīs tiesnešu sastāvā, izņemot atsevišķas likumā noteiktas lietas, ko izskata tiesnesis vienpersoniski.

**Augstākā tiesa** lemj par tiesvedības pārtraukšanu, ko veic viens tiesnesis, kā arī par apelācijām un revīzijām trīs tiesnešu sastāvā, kuras piekritībā ir Administratīvās tiesas un Vispārējās tiesas piekritības strīdi, vai trīs tiesnešu sastāvā, kas atrodas darba grupā, kura ir atbildīga par piekritības strīdiem starp Administratīvo tiesu un Augstāko tiesu piecu tiesnešu sastāvā.

## Juridiskās datubāzes

Plašāku informāciju par tiesām varat atrast Slovēnijas [Republikas Augstākās tiesas oficiālajā tīmekļa vietnē](#).

#### Saites

[Darba tiesas](#)

[Slovēnijas Republikas Administratīvā tiesa](#)

---

**Šis ir satura mašīntulkums. Šis lapas īpašnieks neuzņemas pilnīgi nekādu atbildību par šī mašīntulkuma kvalitāti.**

Lapa atjaunināta: 03/10/2019